Monte, Lambertus de: Copulata super tres libros Aristotelis De anima iuxta doctrinam Thomae de Aquino
[Cologne: Heinrich Quentell, about 1492] Seite 50

trigonũ est. in sensitiuo ãt vegetatiuum
Postq̃ƺ Aresto. posuit diffinitõis aie. enumerã do ꝑtes aie. i. potẽtias in generali. h̃ ꝯñr ostẽdit quõ se habe at cõis diffinitio aie assignata ad ptes aie in spẽali. Et dicit ꝙ q̃uis sunt multe ptes aie sicut dcm̃ est tñ manifestũ erit ex infra dicẽdis ꝙ vna erit diffinitio aie sicut et figure. q2 sic figura i cõi nõ ẽ pt̃ illã ⁊ illã figurã. ita etiã nec erit vna cõis diffiº aie q̃ nõ ꝯueiat singul' aiab9
Circa qđ sciendũ ꝙ Plato posuit ydeas vl'es in singulis reb9 nõ se habentib9 ꝯñr. Sed in ill' reb9 q̃rũ vltima ꝯstituit̃ ex pori sicut sic numeri ⁊ figure. ꝯponit̃ em̃ posterior nũerus ex pori nũero ⁊ posterior figura ex pori figura. in ill' ergo q̃ se habẽt ꝯñr nõ posuit Plato ydeas. Cui9 rõ est. q2 ydee ad h̃ ponunt̃ ꝙ sint cause illarꝝ rerꝝ q̃ fiunt de nouo sed in illis q̃ se habẽt ꝯñr pmũ ẽ cã posterioris. sicut binari9 est cã ťnarij ⁊ ťnari9 est cã q̃ťnarij. ⁊ iõ nõ oꝫ ibi ponere cõem ydeã ad cãndũ spẽm sicut in alijs. Vult ğ Aresto. in textu ꝙ sicut ẜm Plonẽ nõ est dabil' aliq̃ diffinitõ figure q̃ ꝯueiat ydee cũ ydea nõ sit in ill' ita nõ ẽ dãda aliq̃ diffinitio cõis aie q̃ ꝯueniat ydee aie ⁊ nõ ꝑticularib9 aiab9. Et tamẽ verꝝ ꝙ sicut in diffinitionib9 figurarꝝ pmo dat̃ vna cõis diffinitio q̃ tamẽ ꝯuenit singul' figuris. ita etiã ẽ dãda vna cõis diffinitio aie q̃ ꝯuenit singul' aiabus. Scđo sicut pter cõem diffinitõem figure dant̃ singule diffinitõnes de singulis figuris. ita etiã sunt dãde singule diffinitiones de singulis aiabus. Et simile ẽ in omnib9 illis q̃ habẽt se ꝯsequent̃. Q' aũt ptes aiarum ⁊ figurarꝝ se habeant ꝯsequenter. sic ꝓbat. q2 illa se habent ꝯsequenter quorũ pus est in posteriore. sed sic est de singul' aiabus. Maior patet ex rõne illius qđ est ꝯsequenter. Minorẽ ꝓbat sic. q2 illud (qđ est in potentia) includit̃ in eo quod est in actu. sed posterior ⁊ pfectior aia siue figura se habet. vt aliquid in actu. ğ includit porem que hꝫ se vt aliq̃d in potẽtia. Ex quo ꝯcludit Aresto. ꝙ sicut trigonum est in tetragono id est triangul9 in quadrangulo. ita vegetatiuum in sensitiuo

Arguit̃ si vegetatm̃ est in sensitiuo. ğ plures aime erũt in vno corpe qđ est incõueniẽs. Dõm ꝙ in vno ꝯposito nõ sunt pl'es aie actuales sed est vna actual' et alie ꝟtuales. vt in hoie est tm̃ aia rõnalis actual'r. sed in eo st' etiã vegetatia ⁊ sensitiua ꝟtual'r. Sꝫ ꝯtra hoc arguit̃. hõ denomiat̃ subaliter ab aia vegetatiua et sensitiua. ğ aia vegetatiua ⁊ sensitiua sunt in homie subaliter. Dõm ꝙ dupl'r aliq̃d est subal'r in alio. vno mõ subal'r actual'r id ẽ ẜm ꝓpriũ actũ. ⁊ sic aia vegetatiua ⁊ sensitiua nõ sunt in homie subaliter q2 sunt ibi sub actu rõnal' aie. Alio mõ aliq̃d est in alio sbal'r ꝟtual'r et sic etiã aia vegetatiua ⁊ sensitiua st' subaliter in homine. Sũt aũt ille aie in hoie nõ sub ꝓprijs substãtijs sed sub suba aie rõnal'. ⁊ iõ dñr eẽ subal'r ꝟtual'r in aia rõnali. Sil'r est in figuris. q2 in supiori figura ⁊ pfectiori est inferior ⁊ impfectior figura nõ actual'r. q2 tũc vna figura eẽt diuersarꝝ spẽrꝝ. sꝫ subal'r ꝟtual'r ⁊ nõ solũ ꝟtual'r accñtal'r. sicut dicim9 ꝙ ignis ꝑ calorẽ est in aqua ꝟtual'r. nõ ꝟtual'r subal'r. sed ꝟtual'r accñtal'r

Querit̃ vtrꝝ adueniẽte aia rõnali aia sensitiua corrũpat̃. Dõm ꝙ nõ ꝓpe corrũpit̃. Videt̃ tñ ꝙ sic. illud corrũpit̃ ꝙ nõ manꝫ. sed adueniẽte aia rationali aima sensitiua nõ manet. ğ ⁊c̃. Dõm ꝙ hoc ꝓprie corrumpit̃ quod nõ manet substãtialiter. q̃uis ergo aia sensitiua nõ manet substãtialiter actualiter. tamẽ manet substantialiter virtualiter. ergo nõ debet dici corrũpi. Et simile est de elemẽtis in mixto. de q̃bus dicit Aresto. i pmo de generatione. ꝙ nõ manẽt necꝫ corrũpunt̃. sꝫ saluat̃ ꝟtus eorum scꝫ substãtialis

Quare et ẜm vnumquodqꝫ querendum est quid sit vniuscuiusqꝫ aima. vt que plãte. et que hominis aut bestie

Hic (q2 Aresto. dixit ꝙ pter cõem diffinitõem aie etiã oportꝫ dare pticulares diffinitõnes de singulis aimabus) ideo hoc ipm ꝯcludit correlarie dicẽs ꝙ opꝫ querere q̃ sit vniuscuiusqꝫ rei aima. scꝫ aia plante hominis ⁊ bestie Circa quod sciendum ꝙ duplicit̃ ꝯtingit descendere determinãdo de singulis animab9. vno modo manẽdo in genere vegetatiuo. sensitiuo. motiuo et intellectiuo. Et sic descendit Aresto. in hoc libro de aia ad tractandũ de singulis aiabus. Alio mõ ꝯtingit descẽdere etiã ad pticulares spẽs animatorum ẜm animam vegetatiuam. sensitiuã ⁊ intellectiuã. ⁊ sic de animabus determinat̃ in libro de aialibus vegetabilib9 et plantis. Et ꝑ hoc intelligit̃ presens textus. q2 Ar's. in hoc libro nõ vult inquirere que sit anima homis plãte ⁊ bestie. sed hoc facit in libro de aialib9 ⁊ plãtis

Propter quã autem causam ꝯsequenter sic se habent. cõsiderãdum est Sine em̃ vegetatio sensitiuum nõ est. a sensitiuo aũt separatur vegetatm̃ in plãtis. Iterũ autẽ sine q̃dem eo quod ptãgere aliorꝝ sensuũ neqꝫ vnus est. Tactus autẽ sine alijs est. Multa em̃ aialiũ neqꝫ visum neqꝫ auditũ hñt. neqꝫ odorat9 sensum. Et sensitiuorꝝ ãt alia quidem habent ẜm locũ motũ. alia ꝟo non habent. vltimũ ãt ⁊ mĩmũ rõem ⁊ intellectum vt homo aut hmõi aliud. Quibus em̃ inẽ rõcinatio corruptibiliũ. his ⁊ reliqua om̃ia Quibus aũt illorũ vnũquodqꝫ nõ om̃ibus rõcinatio. sꝫ q̃busdam quidẽm neqꝫ ymaginatio. Alia autẽ hac sola viuũt. De speculatiuo ãt intellectu alia ratio est Q' quidem igit̃ de horum vnoquoqꝫ ratio hec ꝓpriissima. et de aia manifestũ est

Hic ostendit quõ restat determinãdũ. Et dicit ꝙ declarãdũ est q̃re sensitm̃ nõ est sine vegetatiuo ⁊ tñ ecõtra vt in plãtis. Deinde q̃rendũ est q̃re aial nõ põt eẽ sine tactu. ⁊ tñ tactus potest eẽ sine alijs sensib9. sunt em̃ aialia multa q̃ neqꝫ habẽt visum. neqꝫ auditũ. sicut aialia affixa petris ⁊ etiã alia q̃ mouent̃ ẜm locũ. In pfectissimis igitur aialib9 est vltimũ ⁊ minimũ qđ est rõcinatm̃ sicut in hoie vl' in alijs corpalib9 etiã est rõcinatõ sicut in corpib9 celestib9. nõ tñ in oib9 aialib9 rõcinatõ quia q̃dam aialia viuunt solũ ymaginatõne id ẽ fantasia. opꝫ igit̃ inquiri de vnoquoqꝫ spẽal'r. Et hoc idõ q2 si indistincte de istis determiaret̃ tũc eẽt doctrina cõfusa. Illa ei pñt facil'r tẽri q̃ distincte ⁊ ꝑ ordiẽꝫ tradũt̃

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-85/0050
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG